Eerste termijn Programmabegroting 2027-2030 Ons Roerdalen

Inleiding

Het verloop van het jaar 2026 is voor vele burgers een jaar van grote zorgen

Oorlogen woeden voort of worden op een achternamiddag argeloos gestart (V.S. versus Iran) waardoor de wereldeconomie zwaar verstoord wordt.

Verder is er sprake van extreme weersontwikkelingen waardoor rivieren opdrogen en transport over water (zeer goedkoop en efficiënt) stagneert.

En in eigen land lukt het de landelijke politiek niet tot een regering te komen die daadkrachtig het land kan besturen. Zelfs een begroting kan niet vastgesteld worden.

Erger, er worden experimenten (denk aan de stikstofdiscussie) ingezet die miljarden kosten en waarvan maar de vraag is of en zo ja hoe doelen gerealiseerd worden.

Regelingen die wel effectief blijken, worden daarentegen afgeschaft (salderingsregeling).

Kortom het zijn voor de Burgers onzekere tijden die maar een gevolg hebben: een prijsstijging over de hele linie van het levensonderhoud waarbij de eerste levensbehoefte het meest extreem in prijs toenemen.

En wat zien we op pag. 8 en 9 van de begroting?
Alle kosten die de gemeente moet maken worden zonder blikken of blozen met meerdere % verhoogd waarbij wel wordt vermeld dat men kritisch is op collega-instellingen als gemeenschappelijke regelingen m.a.w. die zouden NIET het recht hebben op dezelfde wijze hun begroting op te stellen.

Voor Ons Roerdalen een logica die niet te volgen is en gelet op de eerder beschreven omstandigheden vraagt Ons Roerdalen zich af waarom is er niet gekozen om de begroting 2027 te bevriezen op het uitgavepatroon 2026 immers we verwachten een overschot van rond 5 miljoen of een korting van 1% op de begroting 2026, en dit eveneens te laten gelden voor de gemeenschappelijke regelingen/verbonden partijen.

Voor Ons Roerdalen een realistisch uitgangspunt en voor onze burgers een handreiking in het beheersen van de kosten. Dit gevoegd bij de beantwoording van onze technische vragen vormt onze reactie in eerste termijn.

Programma 1Krachtige dorpen.
De reactie dat de bibliotheken in Roerdalen voldoen aan de landelijke norm zien we graag nader ingevuld met de volgende zaken; hoe is de personeelsbezetting per dag/week, hoeveel professionele medewerkers zijn er op welk moment, op welke manier kunnen deelnemers beschikken over de door hen gewenste boeken/gegevens?

Programma 2 Participatie
Terecht wordt aangegeven dat onder curatele stelling een zaak van de rechter is. Punt in de context van wij geven thuis dat mensen die met een maatregel worden opgenomen (o.a. Curatele) niet vrijwillig in een instelling verblijven en er derhalve speciale eisen aan dat verblijf gesteld worden.

Dan ontstaat de vraag: worden de voorzieningen in het kader van wij geven thuis instellingen waar onvrijwillig verblijf mogelijk is (speciaal regiem) of worden het instellingen waar alleen mensen verblijven die vrijwillig zijn opgenomen.

Programma 3 Veilige Dorpen.
Onze vraag over verhogen weerbaarheid wordt niet erg concreet beantwoord (we zetten in op bewustzijn vergroting e.d.) gelet op onze inleiding, de toestand in de wereld, wanneer zijn er concrete actieplannen en draaiboeken en weten de burgers waar ze terecht kunnen als de nood aan de mens komt?

Programma 4 Natuur e.d.
De brandveiligheid in bossen en buitengebied blijft o.i. onder de maat met name omdat er vanuit veiligheidsoogpunt onvoldoende eisen worden gesteld aan bosbeheer (dood hout) en maatregelen brandgangen (ze komen er niet). Waarom zet het college niet scherper in op het veiligheidsaspect. Hebben we ons lesje niet geleerd met de Meinwegbrand en recent de branden in Venray?

De reactie op onze opmerking: ga met stakeholders meer individueel samenwerken, is ridicuul, namelijk *elke gemeente heeft eigen beleid*. Het gaat hier om een gemeentelijke inzet naar gemeentelijke ondernemers en dat kunnen we zelf vormgeven. Dus de vraag: komt er meer gemeentelijk maatwerk?

Programma 5 woonomgeving
De problematiek met de buurtschappen m.n. Reewoude en Rothenbach lossen we niet op met het benoemen van wat een oplossing belemmert maar door acties te ondernemen die houtsnijden De problematiek van glasvezel maakt zonder meer duidelijk dat of de wettelijke kaders moeten veranderen of dat we als gemeente actief omissies moeten aanpakken eventueel door financieel bij te springen. Waar kiest het college voor?

Omgevingswet
Het opstellen van het programmaplan wordt aangepakt. Echter met een programma is er nog geen omgevingsvisie voor Ons Roerdalen de basis van alles wat met de omgevingswet te maken heeft. Concreet de vraag is er eind 2027 een omgevingsvisie waarop verder gewerkt kan worden, i.p.v. de houtjes touwtjes constructie die nu gehanteerd wordt?

Programma 7 Bestuur
Vacatures. We lezen dat salariskosten bij vacatures worden opgevoerd en terecht. Alleen de verwerking van die salarispost indien het personeel niet wordt aangenomen (naar de jaarrekening) is voor Ons Roerdalen een probleem.
Dit omdat deze kosten wel zijn meegenomen om hoogte van de belastingen te bepalen en de burger dat dient te betalen.

Als het geld niet gebruikt is, maar wel als belastinggrondslag gediend heeft, dan heeft de burger te veel belasting betaald. Vraag: hoe krijgt de Burger dat geld terug?

Nu lezen we ook dat de formatie met 4,5 fte wordt opgehoogd. Dat is niet alleen opmerkelijk omdat de takendiscussie moet worden afgerond, maar ook dat de kosten van 4,5 FTE worden toegevoegd aan de belastinggrondslag terwijl er mede gelet op de takendiscussie een gerede kans bestaat dat deze Fte's niet danwel gedeeltelijk worden ingevuld.
Erkent het college dat op deze wijze er een te hoge belastinggrondslag ontstaat welke nadelig is voor onze Burgers?

Vervolgens zien we dat er nu al meer personeel naar de ODNML moet.
Wat is daar de oorzaak van en waarom is een en ander niet bij de oprichting onderkend?